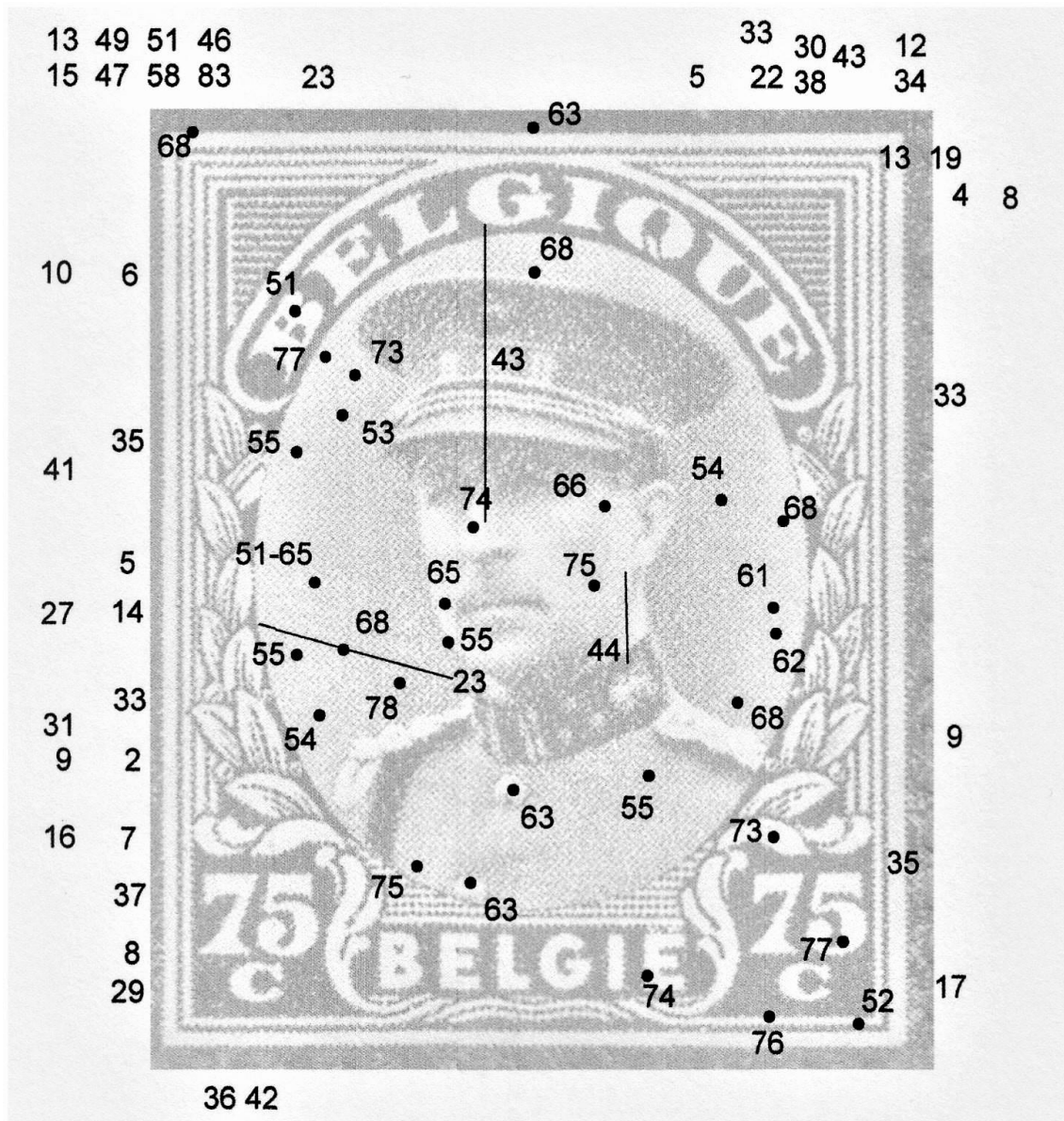

De plaatfouten op de Belgische rouwzegel van Z.M. Koning Albert I

Rudy De Vos

Inleiding

Er wordt in dit werk geen aandacht besteed aan het gebruik van deze postzegel, in het bijzonder omdat het hoofdzakelijk zwarte postzegelbeeld een grote belemmering vormt voor een leesbare afstempeling. Ze is zelfs zelden leesbaar als rondstempel op een zegel en in principe enkel op fragment of op brief : een volumineuze verzameling dus.

Er wordt algemeen gesteld dat een plaatfout kan worden omschreven als een element of detail in een zegel waardoor die afwijkt van de gebruikelijke uitvoering en bovendien altijd terugkomt op dezelfde plaats op dezelfde drukplaat. Met "een zegel" wordt niet slechts het zegelbeeld bedoeld, doch ook de onmiddellijke omranding die bij regelmatige perforaties binnen de tandingruimte valt. De zegel rechtsonder op het 2de paneel is hierop een uitzondering. Men heeft op een bepaald moment tijdens de zegelproductie een retouche uitgevoerd, doch dit is mislukt met het gevolg dat er een unieke toestand is ontstaan: een detail gelijk van vorm, verschillend van kleur.

Indien het gaat over de grootte van een detail, in het bijzonder van een punt, een lijntje, dat als plaatfout wordt gecatalogeerd, worden bedenkingen geformuleerd betreffende de zichtbaarheid. Gewoontegetrouw nemen we als toelaatbare grens de mogelijkheid om het detail te onderscheiden bij gebruik van een in de handel te verkrijgen loep. Voor deze zegels, waar het gaat over zwarte en witte details, biedt deze benadering voldoende identificatiezekerheid.

Omwille van de onduidelijkheid waarmee de commerciële plaatfouten in de officiële Belgische postzegelcatalogus zijn vermeld, wordt ook hieraan de nodige aandacht besteed.

Aanmaak

In *"Het intieme dagboek van een Koningshuis"*, een roman van een dynastie, is er een hoofdstuk gewijd aan de dood van Koning Albert I.

De auteur Jan Van den Berghe begint dit hoofdstuk met de verbondenheid van de koning met de natuur, met de bossen van het domein Ciergnon en de tuin van Laken, alsook de sterke band met Koningin Elisabeth. Hij beschrijft de uitstap die de koning samen met zijn kamerdienaar Van Dyck maakt op 17 februari 1934 en de gretigheid waarmee hij van de gelegenheid gebruik maakt om "een beetje te klimmen": de Rots van de Grote goede God.

Vervolgens wordt beschreven hoe de ingeschakelde Belgische alpinisten het lichaam van de koning te Marche-les-Dames vinden en hoe het stoffelijk overschot naar Laken wordt gebracht.

Er is aandacht voor de gevolgen van het overbrengen van deze gebeurtenis aan de nabestaanden en het Belgische volk en voor de wilde veronderstellingen die in binnen- en buitenland als oorzaak van de dood van de koning de ronde deden.

Met "België verloor een bekwame en integere koning" en "het waarom" besluit de auteur met "daar ligt het geheim van zijn algemene populariteit".

Originele kaart : kleur lichtbruin

De kleur van de zegel (OBC 341) en de kaart is bruin

Op 10 maart 1934 werd in België een rouwzegel uitgegeven. Door tijdsgebrek, in een periode van crisis, werd voor de verwezenlijking van de rouwzegel gebruik gemaakt van de plaatproeven van de zegel die op 1 juni 1932 verscheen. Ze werden gekleefd op een getande achtergrond en de boorden werden nadien met Chinese inkt zwart gemaakt (*Beredeneerde catalogus van de Belgische postzegelproeven van 1910 tot heden, J. Stes*)

Deze postzegel van 75 cent werd gedrukt in diepdruk in vellen met twee panelen van elk 100 zegels (10 x 10) , eerst in bruinzwart daarna zwart.

De oplage bedraagt 32.000.000 getande exemplaren en 300 niet getande exemplaren. De tandingmaat is 13 ½ x 14 en het formaat is 20,4 x 23,7 mm.

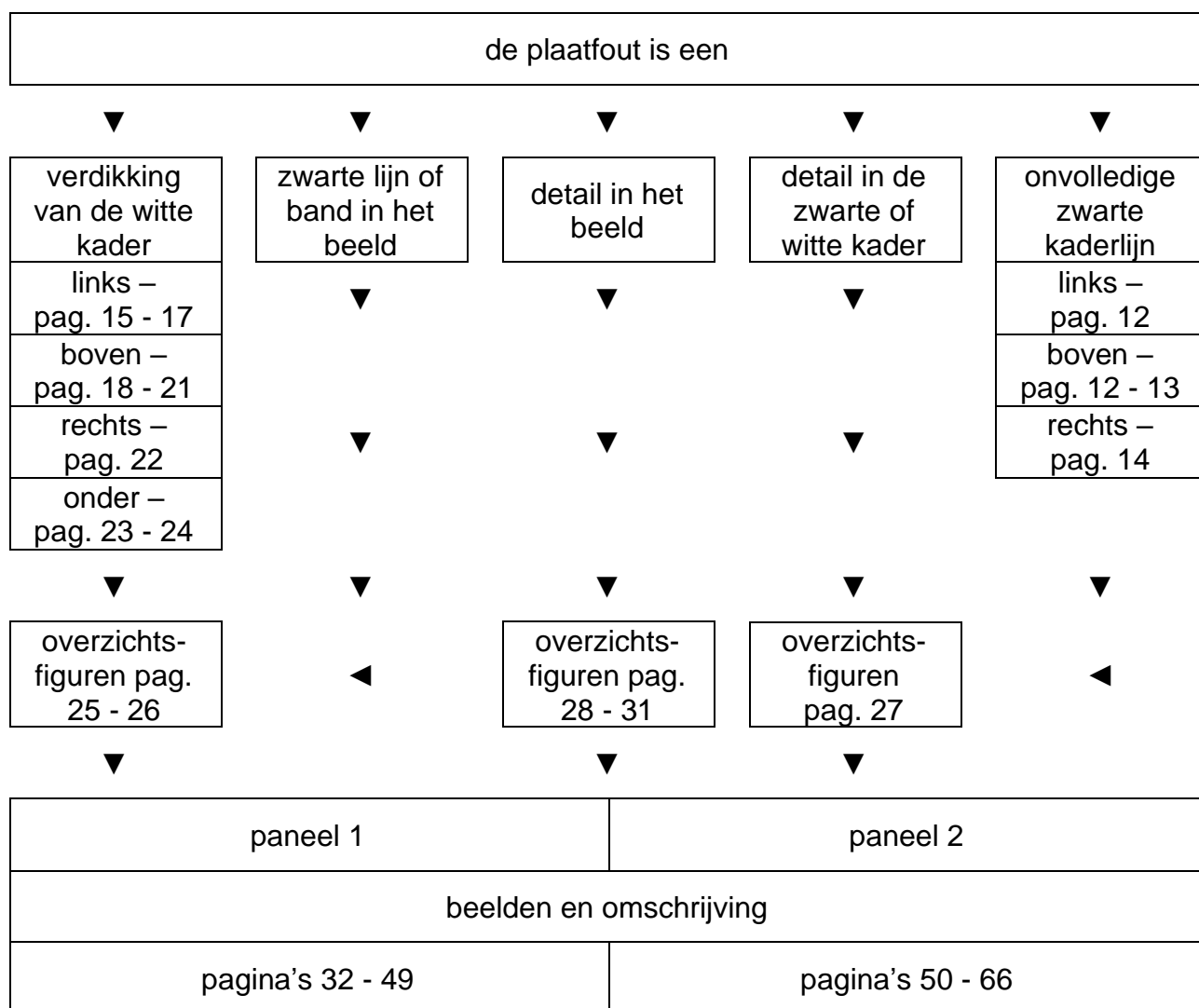
De zegels werden buiten gebruik gesteld op 1 april 1948.

Plaatfouten

Met de bedoeling dit plaatfoutenverhaal zo toegankelijk mogelijk te maken, werd gekozen voor een veelvoud van mogelijkheden om ze voor te stellen : omschrijvingen van de plaatfouten in tabelvorm, figuren met overzichtelijke plaatsaanduiding, detailbeelden van de plaatfouten per zegel en overzichten van plaatfouten die gelijkaardige kenmerken behandelen zoals vb. onderbrekingen of verdikkingen van de kader.

Op de overzichtsfiguren werd gepoogd de drukverschillen te rangschikken van boven naar onder en van links naar rechts.

Een schema

Op pagina 67-68 krijgen we de bespreking van de commerciële plaatfouten of variëteiten